

Alteration in the Expression of Alzheimer's-Related Genes in Rat Hippocampus by Exercise and Morphine Treatments

Hosseinali Sasan^{1*}, Azadeh Samareh Gholami¹, Mohammad Hashemabadi^{1,2}

¹Department of Biology, Faculty of Sciences, Shahid Bahonar University of Kerman, Kerman, Iran

²Department of Genetic, Faculty of Biological Sciences, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran

Article Info:

Received: 6 May 2019

Revised: 13 Jul 2019

Accepted: 22 Aug 2019

ABSTRACT

Introduction: Alzheimer's disease is a progressive brain disorder, which slowly eliminates memory and intellectual ability and eventually destroys the ability to carry out the simple tasks. β amyloid plaque and neurofibrillary tangles are two important signatures of this disease, which caused by mutant in Tau, BACE1, and APP genes. They could be important targets for treatment of Alzheimer's disease. **Materials and Methods:** Twenty-eight adult male Wistar rats weighing 180-240 g were classified into four groups, including control, morphine treatment, exercise treatment, and both morphine and exercise groups. After RNA extraction from hippocampal tissues and cDNA synthesis, Real time PCR for evaluation of different expressions of BACE1 and APP genes were performed. **Results:** Data revealed that the expressions of BACE1 and APP significantly decreased during morphine and exercise treatment. **Conclusion:** The present study suggests the possible role of morphine and exercise in treatment of Alzheimer's disease, possibly due to down-regulation of BACE1 and APP.

Key words:

1. Alzheimer Disease
2. Therapeutics
3. Gene Expression
4. Exercise
5. Morphine

*Corresponding Author: Hosseinali Sasan

E-mail: hsasa@uk.ac.ir

تغییر در بیان ژن‌های مرتبط با آلزایمر در هیپوکامپ موش‌های صحرایی توسط درمان با مورفین و تمرین ورزشی

حسینعلی ساسان^{۱*}، آزاده ثمره غلامی^۱، محمد هاشم‌آبادی^{۱،۲}

^۱گروه زیست‌شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه شهید بهمن کرمان، کرمان، ایران

^۲گروه ژنتیک، دانشکده علوم زیستی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

اطلاعات مقاله:

پذیرش: ۳۱ مرداد ۱۳۹۸

اصلاحیه: ۲۲ نیز ۱۳۹۸

دربیافت: ۱۶ اردیبهشت ۱۳۹۸

چکیده

مقدمه: بیماری آلزایمر یک اختلال مغزی پیش‌رونده است که به آرامی حافظه و قدرت تفکر را از بین برده و سرانجام توانایی انجام کارهای ساده را از فرد می‌گیرد. پلاک‌های آمیلوئیدی بتا و کلاف‌های رشته‌ای داخل نورونی دو نشانه مهم این بیماری هستند که توسط جهش در ژن‌های APP و BACE1، Tau و BACE1، APP ایجاد می‌شوند. آن‌ها می‌توانند اهداف مهمی برای درمان بیماری آلزایمر باشند. **مواد و روش‌ها:** ۲۸ موش صحرایی نر بالغ نژاد ویستار با وزن ۲۴۰-۱۸۰ گرم به چهار گروه شامل کنترل، درمان با مورفین، درمان با ورزش و گروهی با هر دوی مورفین و ورزش تقسیم شدند. پس از استخراج بافت‌های هیپوکامپ و خالص‌سازی RNA از آن و ساخت Real Time PCR، cDNA APP از آن و ساخت BACE1، مطالعه تغییرات بیان ژن‌های BACE-1 و APP انجام گرفت. **یافته‌ها:** داده‌ها نشان داد که بیان BACE1 و APP طی درمان با مورفین و ورزش کاهش معنی‌داری داشت. **نتیجه‌گیری:** مطالعه حاضر نقش احتمالی مورفین و ورزش در درمان بیماری آلزایمر احتمالاً به دلیل کاهش تنظیم BACE1 و APP را نشان می‌دهد.

کلید واژه‌ها:

۱. بیماری آلزایمر
۲. درمان
۳. بیان ژن
۴. ورزش
۵. مورفین

* نویسنده مسئول: حسینعلی ساسان

آدرس الکترونیکی: hsasa@uk.ac.ir

در این زن‌ها منجر به تولید بیش از حد پلاک‌های آمیلوئید بتا می‌گردد که رسوب آن‌ها مهمندترین علت از بین رفتن سلول‌های عصبی است. زن APP بر روی کروموزم ۲۱ قرار دارد، در نتیجه افراد مبتلا به سندروم داون نیز عالیم مشابه با آلزایمر را در سنین ۲۰ تا ۳۰ سالگی نشان می‌دهند (۱۱). عملکرد فیزیولوژیکی زن APP به طور دقیق مشخص نشده است و به عنوان موضوعی اصلی در زمینهٔ فیزیولوژی عصبی مطرح است. با وجود اینکه در چندین مطالعه، عملکردهایی برای APP مانند نقش در اتصالات سلولی، مهاجرت نورونی (۱۲)، تولید سیناپس، بقای سلول و توزیع طبیعی نورون‌ها در مغز گزارش شده است، اما عملکرد کامل این کروموزوم ناشناخته است. زن BACE1 در انسان بر روی کروموزوم ۱۱ قرار دارد. این زن دارای ۱۵ اگزون است، به دلیل پیرایش متناوب در این زن انواع آسپارتیک پروتئازها ایجاد می‌شود. از پروتئازهای کد شده توسط این زن می‌توان به آنزیم‌های بتا-سکرتاز و گاما-سکرتاز اشاره کرد. این آنزیم‌ها، آنزیم‌های کلیدی در شروع شکل‌گیری پپتیدهای بتا آمیلوئید هستند. مشخص شده است که افزایش بیان این پروتئین‌ها یکی از اصلی‌ترین عوامل در ایجاد رسوب‌های بتا آمیلوئید و در نتیجهٔ افزایش خطر برای ایجاد بیماری آلزایمر است (۱۳، ۱۴). بنابراین برخی داروهای برای هدف قرار دادن این دو پروتئین طراحی شده‌اند. همانطور که در تصویر ۱ مشخص می‌شود، میزان بیان زن‌های APP، BACE1 طی تیمار با انجام ورزش که عامل مهم در بهبود سلامتی است و تزریق مورفین که یکی از پیش‌سازهای اصلی دوپامین به عنوان یکی از انتقال دهنده‌های عصبی است، در ناحیهٔ هیپوکامپ موش‌های صحرایی توسط روش Real time PCR سنجیده شد.

مواد و روش‌ها

در مطالعه حاضر از ۲۸ موش نر از نژاد Wistar که ۲۴۰-۱۸۰ گرم وزن داشتند از مرکز حیوانات دانشگاه باهنر تهیه شد. این موش‌ها در دمای کنترل ($22\pm20^{\circ}\text{C}$) و در چرخهٔ نوری ۱۲ ساعت روشنایی و ۱۲ ساعت تاریکی محصور شدند و غذا و آب در دسترس آن‌ها قرار داشت. موش‌ها به صورت تصادفی بر اساس نوع تیمار به ۴ گروه ورزش، مورفین، ورزش مورفین و کنترل تقسیم شدند (هر گروه شامل ۷ موش). گروه کنترل تحت تأثیر هیچ یک از دو تیمار مورفین و ورزش قرار نگرفت و در گروه ورزش-مورفین، ابتدا موش‌ها ۶ هفته تحت ورزش (هوایی) بودند سپس تحت تیمار مورفین قرار گرفتند. همهٔ آزمایش‌ها و روش کارها توسط کمیتهٔ علوم اعصاب حیوانات دانشگاه باهنر کرمان تأیید شد.

^۱ Alzheimer disease

^۲ Risk factor

^۳ β amyloid plaques

بیماری آلزایمر^۱ یکی از اصلی‌ترین و شایع‌ترین بیماری‌های سیستم عصبی است که باعث از بین رفتن حافظه و دیگر عملکردهای فکری می‌شود. اختلال در تکلم، از دست دادن حافظه و انگیزه و همچنین عدم مدیریت مراقبت از خود، از جمله نشانه‌های پیش‌روی این بیماری است که نهایتاً باعث عدم عملکرد اعصابی حرکتی و مرگ می‌شود (۱-۳). نزدیک به ۷۰ تا ۲۹/۸ میلیون نفر از مردم جهان با اختلالات مربوط به این بیماری رو به رو هستند و پیش‌بینی شده است که این تعداد در سال ۲۰۵۰ به چهار برابر افزایش پیدا می‌کند (۴). اصلی‌ترین عامل خطر^۲ برای این بیماری، سن است. عواملی همانند ژنتیک فردی، آسیب‌های وارد شده به ناحیهٔ سر، افسردگی، فشارخون بالا، دیابت و چاقی نیز می‌توانند به پیشرفت و بروز نشانه‌های این بیماری کمک کنند (۵).

بیماری آلزایمر با از دست رفتن سلول‌های عصبی و ارتباطات بین آن‌ها در ناحیهٔ قشر مغزی و همچنین نواحی خاصی از زیر قشر مغز آغاز می‌شود (۶). از لحاظ پاتولوژی، اصلی‌ترین نشانه‌های این بیماری، رسوب خارج سلولی پلاک‌های بتا آمیلوئید^۳، ظاهر تجمعات پروتئین فسفولیله Tau به نام NFTs^۴ و در نهایت از بین رفتن نورون‌های ناحیهٔ هیپوکامپ^۵ مغز است (۷). در این بین پلاک‌های بتا آمیلوئید حاصل پروتئولیز داخلی پروتئین APP است که این واکنش توسط پروتئین بتا-سکرتاز ایجاد شده از زن BACE1 انجام می‌گیرد (۸). بسیاری از دانشمندان برای یافتن علت این بیماری فرضیه‌های متفاوتی ارائه کرده‌اند. اولین فرضیه‌ای که علت ایجاد این بیماری را توضیح می‌دهد، فرضیهٔ فقدان استیل کولین است که مشکلات ناشی از این بیماری را به نبود استیل کولین نهادن یکی از اصلی‌ترین انتقال دهنده‌های عصبی^۶ ربط می‌دهد. به طور کلی فرضیه‌ای که بیشتر مورد پذیرش دانشمندان است، تجمعات پلاک‌های بتا آمیلوئید و NFTs می‌باشد. با وجود تلاش‌های مهمی که در راستای درمان هدفمند این بیماری انجام شده است، اما تاکنون هیچ درمان مؤثری برای متوقف کردن پیشرفت این بیماری توسعه پیدا نکرده است (۹).

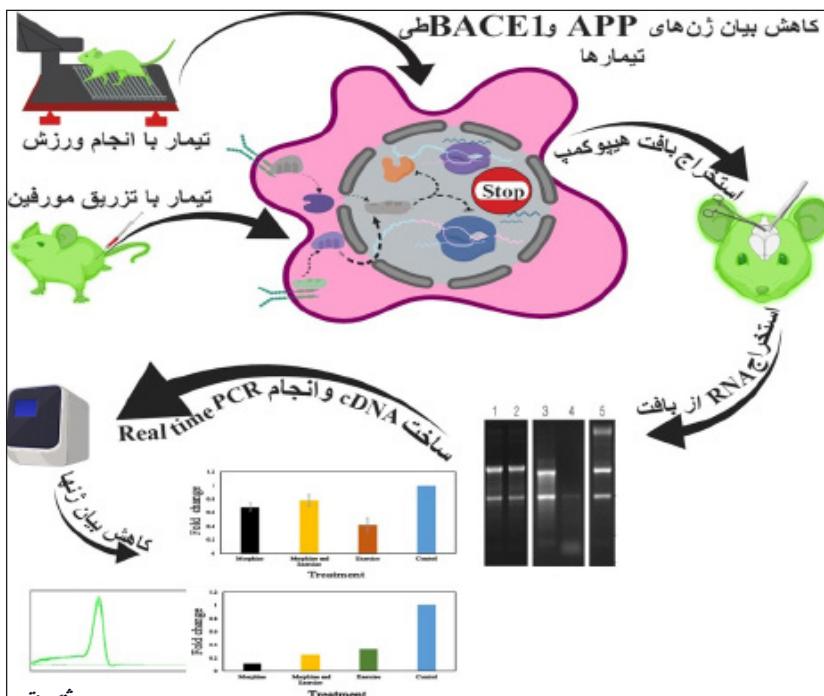
آلزایمر به دو نوع خانوادگی و تک‌گیر تقسیم‌بندی می‌شود که جهش در زن‌های APP، BACE1 و Tau و بیشتر نوع خانوادگی را باعث می‌شود (۱۰). جهش

⁴ Neurofibrillary tangles

⁵ Hippocampus

⁶ Neurotransmitter

شناخت

تصویر ۱- نمای کلی از مطالعه حاضر که در آن پس از انجام تیمارهای ورزش و مورفین، بیان ژن‌های APP و BACE1 با روش Real PCR در هیپوکامپ موش‌های صحرایی سنجیده شد.

استخراج گردید. برای بررسی کیفیت و کمیت RNA استخراج شده، به ترتیب درون ژل آگارز یک درصد ران شد و باندهای مربوط به RNA های ریبوزومی مشاهده شد. سپس کمیت و خلوص RNA با روش کمی طیف سنجی جذبی با دستگاه نانوسودراپ انجام شد. میزان یک میکروگرم از RNA استخراج شده را توسط کیت Thermo RevertAid First Strand cDNA Synthesis fisher تحت واکنش رونویسی معکوس قرار داده و به cDNA تبدیل گردید.

واکنش Real time PCR

سطح بیان ژن‌های APP و BACE1 با در نظر گرفتن ژن GAPDH به عنوان کنترل داخلی با استفاده از واکنش Real time PCR سنجیده شد. لیست پرایمرهای اختصاصی برای این ژن‌ها طراحی شد (جدول ۱). واکنش سنجش بیان، با مقدار یک میکرولیتر cDNA، یک میکرولیتر از هر یک از پرایمرهای رفت و برگشت و ۰.۱ میکرولیتر مستر میکس سایبرگرین (SMOBIO) که با آب مقطر حجم‌ها را در ۲۰ میکرولیتر تنظیم می‌کنیم. دستگاه Analytical gena قرار گرفت. برنامه دمایی این واکنش در جدول ۲ بیان شده است.

آنالیزهای آماری

تمامی آنالیزها از لحاظ آماری با نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۴ انجام شد. برای مقایسه بین گروه‌ها از روش ANOVA استفاده شد. داده‌ها بر روی نمودار بر اساس (میانگین \pm خطای استاندارد) و با $P < 0.05$ به عنوان حداقل سطح

دستورالعمل انجام ورزش هوایی

دستورالعمل انجام این تیمار بر روی موش‌ها به سه بخش تقسیم می‌شود. در هفته اول برای سازگار شدن موش‌ها با دستگاه تردミل دوییدن را هر روز یکبار و با سرعت کم که برابر با ۱۰۰ متر بر دقیقه برای مدت ۱۵ دقیقه بود شروع شد. طی هفته‌های ۲ تا هفته چهارم برای مدت ۱۵ دقیقه با سرعت ۱۸ متر در هر دقیقه، موش‌ها را تیمار می‌کنیم. از هفته چهارم تا هفته هفتم هر روز ابتدا موش‌ها را با سرعت ۲۵ متر در هر دقیقه به مدت ۵ دقیقه گرم کرده و سپس با سرعت ۲۱ متر بر دقیقه تیمار ورزش ادامه داده شد.

دستورالعمل تزریق مورفین

ترکیب مورفین - سولفات را در بافر فسفات با غلظت ۱۰ میلی گرم در میلی لیتر حل کرده و برای تزریق از نسبت وزن موش استفاده شد و به ازای هر کیلو گرم از وزن موش‌ها مقدار ۱ سی سی از محلول ساخته شده درون صفاق موش تزریق شد که در مجموع دوز ۱۰ میلی گرم به ازای هر کیلو گرم موش طی مدت ۸ روز به موش‌ها تزریق درون صفاقی شد.

استخراج RNA و واکنش رونویسی معکوس

۴۸ ساعت پس از انجام آخرین تیمار، بافت هیپوکامپ را از مغز موش‌ها جدا کرده و مستقیماً در نیتروژن مایع نگه داشته شد. برای استخراج RNA از بافت هیپوکامپ ۵۰ میلی گرم از بافت جدا شده را وزن کرده و با یک میلی لیتر از محلول TriPure Isolation Reagent (Roche) شرکت آن را همگن کرده و با دستورالعمل کیت RNA بافت

جدول ۱- توالی پرایمرهای اختصاصی برای انجام آزمایش Real time PCR

نام پرایمر	توالی پرایمرهای اختصاصی برای زن ها	طول مخصوص (bp)	دمای اتصال پرایمرها (°C)
APRF	5- GCAGAATGGAAAATGGGAGTCAG	۱۹۹	۵۶
APRR	5- AATCACGATGGGTGTGCGTC		
BACRF	5- AATCAGTCCTCCGCATCAC	۱۷۰	۵۹/۵
BACRR	5- ATGTGGTCTTGATCGAGCC		
GAPRF	5- GCGAGATCCCCTAACATCA	۱۷۸	۵۷
GAPRR	5- CTCGTGGTTCACACCCATCA		

جدول ۲- برنامه دمایی برای انجام واکنش Real Time PCR

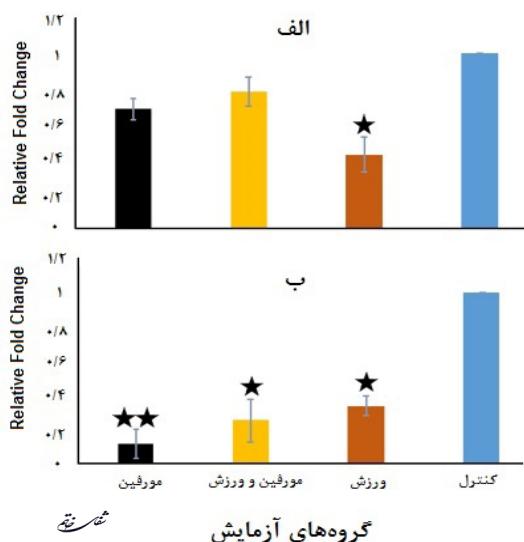
مرحله	دما	زمان (دقیقه)	تعداد سیکل
واسرشتگی اولیه	۹۵ (°C)	۱۰ دقیقه	۳۵
واسرشتگی	۹۵ (°C)	۶ ثانیه	
اتصال	۵۶-۶۰ (°C)	۳۰ ثانیه	
طويل شدن	۷۲ (°C)	۲۰ ثانیه	
طويل شدن نهایی	۷۲ (°C)	۵ دقیقه	۱

موس های تحت تیمار ورزش و مورفین و موس های تحت تیمار این دو با هم، کاهش معنی داری در بیان نسخه هایی از زن های APP و BACE1 نشان دادند. میانگین بیان نسبی زن APP برای تیمار مورفین برابر با $0.0/0.68$ ، برای تیمار با انجام ورزش $0.42/0.0$ و برای موس های تحت هر دو تیمار مورفین و ورزش برابر با $0.78/0.0$ با $P=0.036$ محاسبه شدند. همچنین این مقدارها برای زن BACE1 به ترتیب برابر با $0.12/0.012$ ، $0.33/0.025$ و $0.44/0.020$ محاسبه شد (جدول ۳).

معنی داری نمایش داده شد.

یافته ها

بیان نسبی زن های APP و BACE1 در ناحیه هیپوکامپ موس های صحرایی با استفاده از روش Real time PCR سنجیده شد. موس های بدون هیچ کدام از تیمارهای ورزش و مورفین، به عنوان کنترل و میانگین هر یک از زن های آن ها مقدار ۱ در نظر گرفته شد (نمودار ۱).

نمودار ۱- بیان متفاوت زن های APP (الف) و BACE1 (ب) طی تیمارهای تزریق مورفین و انجام ورزش در موس صحرایی.

جدول ۳- بیان زن های APP و BACE1 به صورت میانگین و انحراف استاندارد در گروه های متفاوت موس های صحرایی.

تیمار	میانگین بیان زن	
	BACE1	APP
مورفین	$0.0/0.9 \pm 0.12$	$0.0/0.59 \pm 0.068$
ورزش	$0.0/0.61 \pm 0.033$	$0.0/0.9 \pm 0.042$
مورفین - ورزش	$0.0/1.2 \pm 0.025$	$0.0/0.82 \pm 0.078$

انجام شده است، به ترتیب با ۰/۷۸ و ۰/۲۵ نسبت به کنترل کاهش پیدا کرده‌اند. به تازگی مشخص شده است که فعالیت بدنی منظم به عنوان یک ضرورت برای سبک زندگی سالم با تعديل سازگاری‌های CNS^۷ و بهخصوص هیپوکامپ که در یادگیری و حافظه نقش بسزایی دارد تأثیر می‌گذارد (۱۹). ورزش موجب بهبود عملکرد عضلانی و نیز به طور چشمگیری موجب افزایش یادگیری و حافظه می‌گردد (۲۰) و بهشت با افزایش بیان فاکتورهای محافظت‌کننده نورونی (BDNFs)^۸ چون BDNFs در ارتباط است. همچنین تنظیم منفی بیان زن BACE1 توسط BDNFs طی مطالعات قبل ثابت شده است (۲۱). از طرفی کاهش BACE1 با کاهش رسوارات پلاک‌های آمیلوئیدی در ارتباط است. بنابراین احتمال کاهش این زن طی تیمار ورزش توسط واکنش فاکتورهای محافظت‌کننده نورونی با این زن، وجود دارد. با توجه به موارد ذکر شده و این موضوع که عامل اصلی بیماری آلزایمر و پلاک‌های آمیلوئیدی، افزایش وجود پروتئین APP است و همچنین نشان داده شده که بیان پروتئین است و اینکه بیان این پروتئین با افزایش سن بالا می‌رود (۲۲)، می‌توان اظهار داشت که تیمارهای ماده مورفین و ورزش تأثیر مثبتی در بهبود و سلامتی افراد در جلوگیری از ابتلا به بیماری آلزایمر دارند بنابراین می‌توان از این موارد در پیشگیری و شاید در آینده در درمان این بیماری استفاده کرد.

بحث و نتیجه‌گیری

بیماری آلزایمر با درگیر شدن تعداد ۵ میلیون و ۴۰۰ هزار نفر در آمریکا به عنوان یکی از مهم‌ترین اختلالات سیستم عصبی است که نیاز به توجه برای پیدا کردن مسیری برای درمان دارد (۱۵). تحقیقات گسترده برای علت این بیماری باعث شد تا علت را در دو عامل مهم جستجو کرد، یکی از آن‌ها پلاک‌های خارج سلولی آمیلوئیدهای بتا است (۱۶) و کم شدن این رسوب‌ها نشان‌دهنده بهبود بیماری است و دیگری کلاف‌های رشته‌های درهم تابیده داخل نورونی که علت آن پروتئین Tau است (NFTs). با توجه به افزایش تعداد بیماران آلزایمری در جهان، بهشت نیاز برای یک درمان مؤثر احساس می‌شود، اگرچه تلاش‌های بسی نظری در سطح سیستم ایمنی برای درمان این بیماری انجام شده، اما اکثر آن‌ها با شکست رو به رو شده‌اند (۱۷). البته هدف قرار دادن پلاک‌های آمیلوئیدی ایجاد شده توسط APP و BACE1 توسط سیستم ایمنی ممکن است موفقیت آمیزتر باشد (۱۸). کاهش این دو پروتئین منجر به کاهش پلاک‌های بتا آمیلوئید شده و در نتیجه احتمال بهبود این بیماری زیاد می‌شود.

BACE1 مطالعه حاضر نشان داد که بیان زن‌های APP و طی انجام تیمار مورفین به ترتیب ۰/۶۷ و ۰/۱۲ و برای ورزش دویدن، در طول مدت انجام این تیمار برای ۰/۴۲ و ۰/۳۳ و همچنین بیان این دو زن برای گروه دیگر از مושهای صحرایی که هر دو تیمار بر روی آن‌ها

منابع

- Peric A, Annaert W. Early etiology of Alzheimer's disease: tipping the balance toward autophagy or endosomal dysfunction? *Acta Neuropathol.* 2015; 129(3): 363-81.
 - Dal Forno G, Palermo MT, Donohue JE, Karagiozis H, Zonderman AB, Kawas CH. Depressive symptoms, sex, and risk for Alzheimer's disease. *Ann Neurol.* 2005; 57(3): 381-7.
 - Risacher SL, Saykin AJ. Neuroimaging and other biomarkers for Alzheimer's disease: the changing landscape of early detection. *Annu Rev Clin Psychol.* 2013; 9: 621-48.
 - Reitz C, Mayeux R. Alzheimer disease: epidemiology, diagnostic criteria, risk factors and biomarkers. *Biochem Pharmacol.* 2014; 88(4): 640-51.
 - Vinters HV. Emerging concepts in Alzheimer's
- ⁷ Central nervous system
⁸ Brain-derived neurotrophic factors

11. Dorostkar MM, Zou C, Blazquez-Llorca L, Herms J. Analyzing dendritic spine pathology in Alzheimer's disease: problems and opportunities. *Acta Neuropathol.* 2015; 130(1): 1-19.
12. Manocha GD, Floden AM, Rausch K, Kulas JA, McGregor BA, Rojanathanmanee L, et al. APP regulates microglial phenotype in a mouse model of Alzheimer's disease. *J Neurosci.* 2016; 36(32): 8471-86.
13. Niwa K, Kazama K, Younkin SG, Carlson GA, Iadecola C. Alterations in cerebral blood flow and glucose utilization in mice overexpressing the amyloid precursor protein. *Neurobiol Dis.* 2002; 9(1): 61-8.
14. Cheon M, Dierssen M, Kim S, Lubec G. Protein expression of BACE1, BACE2 and APP in Down syndrome brains. *Amino Acids.* 2008; 35(2): 339-43.
15. Association As. 2016 Alzheimer's disease facts and figures. *Alzheimers Dement.* 2016; 12(4): 459-509.
16. Duce JA, Bush AI. Biological metals and Alzheimer's disease: implications for therapeutics and diagnostics. *Prog Neurobiol.* 2010; 92(1): 1-18.
17. Salloway S, Sperling R, Fox NC, Blennow K, Klunk W, Raskind M, et al. Two phase 3 trials of bapineuzumab in mild-to-moderate Alzheimer's disease. *N Engl J Med.* 2014; 370(4): 322-33.
18. Sevigny J, Chiao P, Bussière T, Weinreb PH, Williams L, Maier M, et al. The antibody aducanumab reduces A β plaques in Alzheimer's disease. *Nature.* 2016; 537(7618): 50-6.
19. Kosten TR, George TP. The neurobiology of opioid dependence: implications for treatment. *Sci Pract Perspect.* 2002; 1(1): 13-20.
20. Sutoo De, Akiyama K. Regulation of brain function by exercise. *Neurobiol Dis.* 2003; 13(1): 1-14.
21. Devi L, Ohno M. 7, 8-dihydroxyflavone, a small-molecule TrkB agonist, reverses memory deficits and BACE1 elevation in a mouse model of Alzheimer's disease. *Neuropsychopharmacology.* 2012; 37(2): 434-44.
22. Vassar R, Kandalepas PC. The β -secretase enzyme BACE1 as a therapeutic target for Alzheimer's disease. *Alzheimers Res Ther.* 2011; 3(3): 20. doi: 10.1186/alzrt82.